

Balatonfelvidék

Buszkirándulás 2018. szeptember 22.

Részvett 25 fő

A mai napon a Balatonfelvidék egy kis részének, pontosan a Káli medencének – egy geotúra keretében történő - bejárását tűztük napirendre. Útvonalunk Monoszlón a Hegyestű Geológiai Bemutatóhely, Szentbékálla és a mellette található kőtenger, valamint a kékkúti forrá és a Kornyi-tó volt. A délutánt pedig a zánkai Gyógynövénykertben terveztük eltölteni.

Ahogy szoktuk, buszunk reggel 7 órakor indult a Széna térről. Első állomásunk **Hegyestű Geológiai Bemutatóhely** volt. Itt csatlakozott hozzánk Szabó Attila, a Balatonfelvidéki Nemzeti Park természetvédelmi őre, aki vezetőnk volt a Káli-medence természeti értékeinek megismerése során. A Hegyestű Monoszló település határában található 337 méter magas tanúhegy. A látogatóközponttól pár lépcsőn jutottunk fel a hegy lábához, ahonnan felnézve rendkívül látványosak az öt millió éve működött vulkán kürtőjében rekedt magma orgonasípszerű bazaltoszlopai. Megtudtuk, hogy kőanyag kitermelésére 1930-ban megnyitott és 1970-ig működött bazaltbányában fejtett bazaltot nem macskaköként használták fel, mert ahhoz nem volt elég szabályos, hanem zúzott kőként elsősorban a vasúti pályák építésénél. Ez a munka megnyitotta a hegyet – egyik oldalát teljesen el is bontva - így került napvilágra a kráter belseje. Bár az időjárás nem volt túl kegyes a reggeli órákban, azért felmentünk a lépcsősoron a következő szintre, ahol a környező hegyeket bemutató tábla alapján próbáltuk azokat azonosítani, majd a bátrabbak még feljebb kapaszkodtak és így a hegy tetejéről – az erős szél által kitisztított levegőben - fantasztikus panorámában gyönyörködhetek, teljes Káli medence mellett a távolabbi hegyek látványában is.

Következő állomásunk **Szentbékálla** volt. Először a településen sétáltunk keresztül megcsodálva a népi építészet emlékeit. Fehérre meszelt, vakolatdíszes házak között járva megtudtuk, hogy mi is az a "macskalépcső", vagy a "homlokzat fásli". Jó volt látni és vezetőnkől hallani, hogy a régi épületeket féltő és őrző új lakók költöznek a vidékre, ők az ún. "bebírók", akik a régi házakat felújítják, az újakat pedig a régiak stílusához igazítják és lakják a falvakat, amik így nem skanzenként, hanem élő településként léteznek. A község szélétől irányt vettünk Szentbékálla nevezetessége, a Kőtenger felé. A szerteszt heverő hatalmas kövek a pannon kor tengerének megszilárdult homokturzásainak maradványa. A korábbi még nagyobb köveket a szél és újra az ember munkája "fogyasztotta" el. Az itteni kövek balsorsát az okozta, hogy kiváló malomkővet "vágta" belőlük, így pusztult el nagy részük. Szerencsére itt Szentbékálla mellett még megtalálható egy kőhátrész, amely a Káli-medence legjelentősebb geológiai értéke. Kisebb ház nagyságú kövek hevernek itt szanaszét. Közülük az egyik sziklacsoport különösen érdekes.

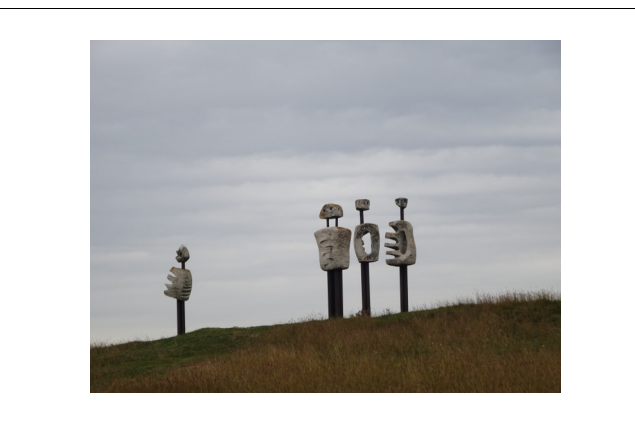
Ha valaki veszi a fáradságot és felmászik a tetejére, az egyik hatalmas kőtábla enyhe billenéssel megmozdul, ha a végére állnak. Ez a szentbékállai Ingókő!

A szomszédos Mindszentkála község határában összefutottunk a Szüreti felvonulás első fecskéjével, egy lufikkal díszített teherautóval.

Megálltunk **Kékkúton**, ahol a frissítő vizet adó forrásokat már a rómaiak is ismerték. Az úgynevezett földes, meszes gyógyvíz többféle betegség gyógyítására alkalmas. 1907 óta palackozzák, akkor még "Kékkúti Anna-forrás víz" néven kezdte el a Lang Mayer és Fia cég. Két év múlva a palackozóüzem új tulajdonosa, Tolnay Lajos - aki egy sikeres bádigos mester volt Tapolcán és ezzel új vállalkozásba kezdett, – meghagyva az "Anna-ásványvíz" nevet új címkét és hirdetéseket készíttetett, így egyre ismertebbé vált a kékkúti víz, amit az 1912. évi párizsi és londoni egészségügyi kiállításon aranyéremmel jutalmaztak. Csak 1985 óta szerepel az új műanyag palackokon a Theodora név, melynek jelentése istennő, Isten ajándéka.

A geotúra utolsó állomása a **Kornyi-tó** volt. A lefolyástalan terület mélyén fekvő tó vízfelülete alig volt látható a nád között. A tó vízszintje az éves csapadékmennyiség függvényében szélsőségesen ingadozik, néha kiszárad. A tó melletti dombon áll Veszprémi Imre acélszobrász és mészkőből készült négyalakos kompozíciója. Az 1986-ban felállított 4 db 2 és 3 méter közötti magasságú, emberszerű figurák leginkább valamilyen poszt-apokaliptikus őrszemekre emlékeztetnek, akik a domb tetejéről figyelik a Káli-medencét. A domb körüli rét alatt egy nagy ürge kolónia lakik, de nem talákoztunk velük, mint megtudtuk már téli pihenőre mentek.

Megköszöntük vezetőnknek az élménydús délelőttöt, majd **Zánkának** vettük az irányt. Itt a **Gyógynövényvölgyben** várt minket Takács Tamás és édesapja Takács Ferenc a kert megalkotója. Először a bemutatókeretet néztük meg Takács Ferenc vezetésével. A kertben gyógynövények és

gyógyhatású virágok zöldeltek virágoztak egymás melletti ágyásokban, emelt-ágyásokban. A növények mellett kialakításra került egy kis halas tó és egy japán Zen kert is. A bemutató kert mögött van a kertészet. A termesztés után megismerkedtünk a szárítás és a feldolgozás fortélyaival. Ezt követően a kert növényeinek és környező termelők termékeinek felhasználásával készült finom uzsonnát fogyasztottunk el. Ittunk gyógynövény teát és különleges saját előállítású gyógyfüves bort.

Ez a szép út a Bp. VI. Kerület Terézvárosi Önkormányzat támogatásával valósult meg, amit tagjaink nevében ezúton is köszönünk.

Rimán Erika

idegenvezető, egyesületi tag

*felhasznált források: a települések és a látnivalók ismertetői, honlapok
fényképeket készítette: Rimán Erika, Mógor Gabriella és Véső Tamás*